

อิทธิพลของการวางแผนทางการเงินและพฤติกรรมการออมต่อความมั่งคั่งทางการเงิน
กรณีศึกษาเกษตรกรกลุ่มผู้เลี้ยงโคนม จังหวัดสระบุรี

THE EFFECTS OF FINANCIAL PLANNING AND SAVINGS BEHAVIOR ON FINANCIAL
WEALTH: A CASE STUDY OF SARABURI PROVINCE'S DAIRY FARMERS

กฤษณะ เกียรติไพศาล^{1*} และ อนิรุช พิพัฒน์ประภา²

¹สาขาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน นครราชสีมา ประเทศไทย

²คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน นครราชสีมา ประเทศไทย

*ผู้รับผิดชอบบทความ

Kritsana Kiatpaisal^{1*} and Anirut Pipatprapa²

¹School of Management, Rajamangala University of Technology Isan, Thailand

²Faculty of Business, Rajamangala University of Technology Isan, Thailand

*Corresponding author: kkiatpaisal@gmail.com

Received: Feb 10, 2022 / Revised: Aug 1, 2022 / Accepted: Aug 1, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของการวางแผนทางการเงินและพฤติกรรมการออมต่อความมั่งคั่งทางการเงินของเกษตรกรกลุ่มผู้เลี้ยงโคนม จังหวัดสระบุรี กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ เกษตรกรกลุ่มผู้เลี้ยงโคนม จังหวัดสระบุรี จำนวน 342 ราย โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมานด้วยการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการวางแผนทางการเงิน ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ด้านเศรษฐกิจและสังคม ด้านความรู้ทางการเงิน และปัจจัยพฤติกรรมการออม ด้านแนวโน้มการออมในอนาคต และด้านอัตราการออม มีอิทธิพลทางบวกต่อความมั่งคั่งทางการเงินของเกษตรกรกลุ่มผู้เลี้ยงโคนมจังหวัดสระบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และปัจจัยพฤติกรรมการออม ด้านวัตถุประสงค์ในการออม และด้านรูปแบบการออม มีอิทธิพลทางบวกต่อความมั่งคั่งทางการเงินของเกษตรกรกลุ่มผู้เลี้ยงโคนมจังหวัดสระบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้การวางแผนทางการเงิน และพฤติกรรมการออมสามารถร่วมกันกำหนดทำนายความมั่งคั่งทางการเงินได้ร้อยละ 74.50

คำสำคัญ: การวางแผนทางการเงิน; พฤติกรรมการออม; ความมั่งคั่งทางการเงิน

Abstract

The purpose of this study was to study the effect of financial planning and saving behaviors on financial wealth of dairy farmers, Saraburi Province. The sample size of this was 342 Dairy Farmers of Saraburi Province. Questionnaire as research tool was employed. Data was analyzed by descriptive statistics such as frequency, percentage, mean, standard deviation, and multiple regression analysis was used for data analysis to test hypothesis with inferential statistics.

The results of this research found that the financial planning factor in terms of the information perception aspect, economic and social aspect, and financial literacy aspect, and the saving behavior factor in terms of the future savings trends, saving rate aspect, had positive effects on the finance wealth approach of Saraburi Province's dairy farmer. with statistical level .01 significantly. and the saving behavior factor in terms of the saving purpose aspect, saving forms aspect, had positive effects on the finance wealth approach of Saraburi Province's dairy farmer. with statistical level .05 significantly. Moreover, the financial planning and the saving behavior can forecast the financial wealth at 74.50 percent.

Keywords: Financial Planning; Savings Behavior; Financial Wealth

1. บทนำ

อุตสาหกรรมนมและผลิตภัณฑ์นมมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศ เนื่องจากน้ำนมดิบมีสารอาหารครบ 5 หมู่ เหมาะสมสำหรับการเจริญเติบโต และส่งเสริมสุขภาพของเด็กและเยาวชนโดยน้ำนมดิบสามารถนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ได้หลายรูปแบบปัจจุบันประเทศไทยมีเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม จำนวน 17,348 ราย จำนวนโคนม 6 แสนกว่าตัว สามารถได้ผลผลิตน้ำนมดิบ 1.16 ล้านตัน และอัตราการให้น้ำนมดิบต่อตัวเท่ากับ 12.18 กิโลกรัมต่อวัน จากการพัฒนาของประเทศไทยซึ่งได้ดำเนินการมา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2504 เป็นต้นมา ถึงแม้จะทำให้ประเทศมีการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานทางด้านกายภาพให้มีความก้าวหน้าในระดับหนึ่ง แต่ก็ปรากฏชัดเจนในภายหลังว่า เกิดช่องว่างมากขึ้นในทุกด้านทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมภายใต้บริบททางการเมือง อำนาจนิยมโดยข้าราชการเกิดช่องว่างทางเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้นภาคการเกษตรซึ่งเป็นอาชีพหลักของคนส่วนใหญ่ของประเทศยังประสบกับความผันผวนของราคาผลผลิตในตลาดโลก และประสบความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติรวมทั้งความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติทั้งดินและน้ำ (อารันต์ พัฒนโนทัย, 2551) ทำให้เกษตรกรมีปัญหานี้สินที่สะสมเรื้อรังมานานโดยเฉพาะจากหนี้สินนอกระบบ เนื่องจากการขาดแคลนเงินทุนในการทำเกษตร ด้วยนโยบายภาครัฐที่มีการเปลี่ยนแปลงและภาวะเศรษฐกิจโลกที่มีแนวโน้มชะลอตัว รวมถึงความผันผวนของธรรมชาติส่งผลให้เกษตรกรส่วนใหญ่ของประเทศตกอยู่ภายใต้ภาวะหนี้สิน เป็นปัญหาที่ไม่ควรมองข้าม (สมชัย จิตสุชน และคณะ, 2551) จากการศึกษาที่เกษตรกรต้องประสบกับปัญหาด้านหนี้สิน และด้านต้นทุนการผลิต เช่น ราคาอาหารที่เพิ่มสูงขึ้น ซึ่งจะส่งผลทำให้ราคาน้ำนมดิบที่จำหน่ายมีราคาสูงขึ้นจากเดิมและส่งผลกระทบกับเกษตรกรที่ต้องแข่งขันในด้านต้นทุน และคุณภาพของน้ำนมดิบ (พจนา วัฒนเพ็ญ, 2551) ดังนั้น หากเกษตรกรไม่มีการปรับตัวเพื่อรองรับกับผลกระทบดังกล่าว คาดว่าจะเกิดปัญหาปริมาณน้ำนมดิบที่ผลิตภายในประเทศล้นตลาด เกษตรกรขาดทุนจากการเลี้ยงโคนมและส่งผลให้ขาดกำลังใจในการประกอบอาชีพจนเลิกเลี้ยงโคนมไปในที่สุด

การวางแผนทางการเงินจึงเป็นส่วนที่สำคัญมากในสังคมที่ใช้เงินเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ แต่เมื่อพิจารณารูปแบบการวางแผนทางการเงินเพื่อความมั่นคงทางการเงินสำหรับแรงงานภาคการเกษตร

หรือกลุ่มคนที่เป็นแรงงานนอกระบบยังไม่มีรูปแบบการวางแผนการเงินเพื่อความมั่นคงทางการเงินที่ชัดเจน สะท้อนวิถีชีวิตของแรงงานภาคการเกษตรที่ยังขาดความตระหนักของแต่ละบุคคลในการให้ความสำคัญกับการวางแผนการเงินเพื่ออนาคต และพฤติกรรมการออมไว้เพื่อความมั่นคงทางการเงิน เช่น การออมเงินเพื่อกรณีฉุกเฉินซึ่งเป็นพฤติกรรมการออมที่เกิดจากการที่ผู้บริโภคตระหนักถึงความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต เช่น ปัญหาสุขภาพ ปัญหาภัยพิบัติต่าง ๆ ส่งผลให้ผู้บริโภคลดการบริโภคในปัจจุบันลง ส่วนที่ลดลงจะถูกเก็บไว้ในรูปแบบเงินออม การออมจึงมีความสำคัญต่อประชาชนในแง่การก่อให้เกิดความมั่นคงทางการเงินในอนาคต สำหรับการวางแผนทางการเงินและพฤติกรรมการออมถือเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างความมั่นคงทางการเงินให้กับประชาชนที่สามารถรองรับต่อความเสี่ยงที่อาจจะเกิดจากค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นอย่างไม่คาดคิดและจากผลการสำรวจพฤติกรรมภาคครัวเรือนของไทย ไตรมาสที่ 4 ปี พ.ศ. 2559 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (สสช.) (2559) พบว่า ครัวเรือนทั่วประเทศมีการออมเงินร้อยละ 66.70 และอีกร้อยละ 33.30 ไม่มีการออมเงิน โดยครัวเรือนที่มีการออมนั้น จะวางแผนการเงินกับการออมเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ (1) กลุ่มที่นำเงินที่ได้รับไปใช้จ่ายใช้สอยก่อน ถ้ามีเหลือจึงจะเก็บออม คิดเป็นร้อยละ 30.30 (2) กลุ่มที่แบ่งส่วนของเงินออมไว้ก่อน ส่วนที่เหลือจึงนำไปใช้จ่ายใช้สอย คิดเป็นร้อยละ 22.40 และ (3) กลุ่มที่จัดสรรการออมแบบไม่แน่นอน คิดเป็นร้อยละ 14.00 สำหรับด้านหนี้สิน จากการสำรวจหนี้สินภาคครัวเรือนไทย ปี 2560 โดยธนาคารแห่งประเทศไทย พบว่า สาเหตุสำคัญของการก่อหนี้และการมีปัญหาด้านการชำระหนี้ ล้วนเกิดจากรายจ่ายที่ไม่เพียงพอกับรายได้ โดยเฉพาะรายจ่ายที่ไม่จำเป็นและเกินฐานะ หรือขาดการวางแผนทางการเงินที่เหมาะสมในระยะยาว ทั้งนี้หากหนี้ภาคครัวเรือนสูงเกินไป อาจจะมีผลต่อการบริโภคและการใช้จ่ายของครัวเรือนได้ และในช่วงเศรษฐกิจชะลอตัวอาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้ลดลง จนอาจกลายเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ซึ่งถือเป็นการเพิ่มความเสี่ยงต่อเสถียรภาพเศรษฐกิจและการเงินของประเทศ

จากสาเหตุและปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาอิทธิพลของการวางแผนทางการเงินและพฤติกรรมการออมต่อความมั่นคงทางการเงิน กรณีศึกษาเกษตรกรกลุ่มผู้เลี้ยงโคนม โดยเน้นศึกษาเกษตรกรกลุ่มผู้เลี้ยงโคนม จังหวัดสระบุรี เนื่องจากจังหวัดสระบุรีมีเกษตรกรกลุ่มผู้เลี้ยงโคนมมากที่สุดในประเทศไทย ทั้งนี้เพื่อก่อให้เกิดการตระหนักถึงความสำคัญของการวางแผนทางการเงินและพฤติกรรมการออมเพื่อนำไปสู่ความมั่นคงทางการเงินของครัวเรือนต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาอิทธิพลของการวางแผนทางการเงินและพฤติกรรมการออมต่อความมั่นคงทางการเงินของเกษตรกรกลุ่มผู้เลี้ยงโคนม จังหวัดสระบุรี

3. ขอบเขตของการวิจัย

3.1 ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และการสุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ เกษตรกรกลุ่มผู้เลี้ยงโคนมภายในจังหวัดสระบุรี จำนวน 5,478 ราย

2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ เกษตรกรกลุ่มผู้เลี้ยงโคนม จากสูตรการคำนวณของ คณิต ไข่มุกด์ (2546)

ทำการหาจำนวนประชากรที่ต้องการสุ่มตัวอย่างในแต่ละประเภท กำหนดระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 342 ราย

3) วิธีการสุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มแบบความน่าจะเป็น (probability sampling) ด้วยวิธีแบบแบ่งกลุ่ม (cluster random sampling)

3.2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1) ตัวแปรอิสระ คือ การวางแผนทางการเงิน ประกอบด้วย ด้านเศรษฐกิจและสังคม ด้านความรู้ทางการเงิน ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และพฤติกรรมการออม ประกอบด้วย ด้านรูปแบบการออม ด้านวัตถุประสงค์ในการออม ด้านอัตราการออม และด้านแนวโน้มการออมในอนาคต

2) ตัวแปรตาม คือ ความมั่งคั่งทางการเงิน ประกอบด้วย ด้านสภาพคล่อง และด้านหนี้สิน

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

4.1 การวางแผนทางการเงิน หมายถึง กระบวนการของการวิเคราะห์ ค้นหาทางเลือกเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจภายใต้เงื่อนไขทางการเงินของแต่ละบุคคล เพื่อเตรียมความพร้อม และวางแผนการจัดสรรเงินให้เพียงพอในการใช้จ่ายประจำวัน และในอนาคต พยายามหลีกเลี่ยงความบกพร่องทางการเงินมีการลงทุนที่เหมาะสม และพยายามสะสมความมั่งคั่งทางการเงินให้เพียงพอตลอดเวลา

4.2 พฤติกรรมการออม หมายถึง การสะสมรายได้ในส่วนที่ไม่ได้นำมาใช้จ่ายในการดำเนินชีวิต นำมาเก็บไว้เพื่อใช้จ่ายในอนาคต ซึ่งอาจจะนำไปฝากธนาคาร การเลือกซื้อหลักทรัพย์ประเภทต่าง ๆ หรือเก็บไว้ในรูปแบบของเงินสด โดยอาจมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้จ่ายในยามเกษียณอายุ หรือเมื่อมีเหตุฉุกเฉินเกิดขึ้น

4.3 ความมั่งคั่งทางการเงิน หมายถึง กระบวนการบริหารทรัพย์สินของบุคคลที่เป็นเจ้าของ เพื่อให้เกิดสภาพคล่องทางการเงิน การบริหารหนี้สินอย่างชาญฉลาด เพื่อความมั่งคั่งทางการเงินและอิสระภาพทางการเงิน

4.4 เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม หมายถึง ผู้ประกอบอาชีพเลี้ยงโคนม เพื่อผลิตอาหารต่าง ๆ อันเกิดมาจากการเกษตรกรรม

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

5.1 ทราบถึงการวางแผนทางการเงินและพฤติกรรมการออมที่ส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงิน ของเกษตรกรกลุ่มผู้เลี้ยงโคนม จังหวัดสระบุรี

5.2 สถาบันการเงินต่าง ๆ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลที่ได้จากการศึกษามาประกอบการพัฒนาผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ทางการเงินหรือผลิตภัณฑ์ด้านการลงทุน ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับกลุ่มลูกค้า

5.3 เพื่อเสนอแนวคิดที่เป็นประโยชน์ต่อการวางแผนและการพัฒนาภาคครัวเรือนของเกษตรกรกลุ่มผู้เลี้ยงโคนม เพื่อให้ภาครัฐผลักดันนโยบายในการสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการวางแผนทางการเงินและพฤติกรรมการออมรวมทั้งผลักดันให้เกิดการออมในภาคบังคับเพื่อช่วยเหลือให้เกษตรกรกลุ่มผู้เลี้ยงโคนม และประชาชนทั่วไปให้มีความมั่งคั่งทางการเงินที่เพียงพอต่อการเลี้ยงชีพ

6. การทบทวนวรรณกรรม

6.1 ความหมายของการวางแผนทางการเงิน

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสาร แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนทางการเงิน ซึ่งได้มีนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญหลายท่านได้ให้คำนิยามไว้ ดังนี้

สุขใจ น้ำผุด และอนุชานฎ เจริญจิตรกรรม (2551) ได้สรุปว่า การวางแผนทางการเงิน หมายถึง การจัดระเบียบการเงินของบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพด้วยการรู้จักจัดหาเงินเข้ามาและใช้จ่ายออกไปอย่างถูกต้องก่อให้เกิดผลดีจนบรรลุเป้าหมายที่วางไว้

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2553) ได้สรุปว่า การวางแผนทางการเงิน หมายถึง แนวคิดที่ทำให้เรา

เตรียมความพร้อมและนำชีวิตไปสู่ความมั่นคงทางการเงิน ซึ่งควรเริ่มจากการปลูกฝังนิสัยการออมและการใช้เงินที่ดี มีวินัยตั้งแต่เด็ก ๆ เพราะเมื่อเข้าสู่วัยทำงานจะต้องรู้วิธีการวางแผนและจัดสรรเงินให้เพียงพอในการใช้จ่ายประจำวัน การใช้จ่ายในอนาคต รวมถึงการเก็บออมเพื่อการเกษียณอายุ ดังนั้น การวางแผนการเงินจึงเป็นแนวคิดสำคัญที่จะทำให้ทุกคนสามารถดำเนินในแต่ละช่วงของชีวิตได้อย่างดีมีสุขภาพทางการเงินที่ดี

Cheng (2009) ได้สรุปว่า การวางแผนทางการเงิน หมายถึง กระบวนการประเมินความต้องการของบุคคล โดยครอบคลุมถึงเรื่องการวางแผนการบริโภค การวางแผนภาษี การวางแผนประกันภัย การวางแผนการลงทุน การวางแผนเกษียณอายุ และการวางแผนมรดก โดยอาศัย 6 ขั้นตอนในการบรรลุเป้าหมายทางการเงินของบุคคล ซึ่ง 6 ขั้นตอน คือ การกำหนดเป้าหมาย การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การจัดทำแผนการเงิน การปฏิบัติตามแผนการเงิน และการทบทวนตรวจสอบแผนการเงิน

จากความหมายของการวางแผนทางการเงินที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การวางแผนทางการเงิน หมายถึง กระบวนการของการวิเคราะห์ ค้นหาทางเลือกเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจภายใต้เงื่อนไขทางการเงินของแต่ละบุคคล เพื่อเตรียมความพร้อมและวางแผนการจัดสรรเงินให้เพียงพอในการใช้จ่ายประจำวันและในอนาคต พยายามหลีกเลี่ยงความบกพร่องทางการเงินมีการลงทุนที่เหมาะสมและพยายามสะสมความมั่งคั่งทางการเงินให้เพียงพอตลอดเวลา

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2553) ได้สรุปองค์ประกอบของการวางแผนทางการเงินไว้ ดังนี้

1) ด้านเศรษฐกิจและสังคม หมายถึง การศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจต่าง ๆ เช่น การค้า การลงทุน การวางแผนลดความเสี่ยงทางการเงิน การติดตามข่าวสารเพื่อให้เห็นต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน และแนวโน้มทางเศรษฐกิจในอนาคตโดยพิจารณาจากการรับรู้รายรับ รายจ่ายของครอบครัวหรือธุรกิจ

2) ความรู้ทางการเงิน หมายถึง ความรู้และความเข้าใจของแต่ละบุคคล รวมทั้งมีทักษะและประสบการณ์ในการบริหารจัดการในเรื่องการเงิน การพิจารณาไตร่ตรองการใช้จ่ายของบุคคล เช่น การวางแผนการชำระหนี้ให้ตรงตามเวลาเพื่อลดการใช้จ่ายที่อาจเกิดขึ้นจากการผิดนัดชำระหนี้ การบริหารการเงินส่วนบุคคล การวางแผนทางการเงินในระยะสั้นและระยะยาว การคำนวณอัตราดอกเบี้ย เป็นต้น

3) การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร หมายถึง ช่องทางในการติดต่อสื่อสาร การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเงินและแนวคิดต่าง ๆ เช่น สื่อวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต สื่อสังคมออนไลน์ บุคคลในครอบครัว เป็นต้น

6.2 ความหมายของการออม

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสาร แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการออม ซึ่งได้มีนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญหลายท่านได้ให้คำนิยามไว้ ดังนี้

สุดารัตน์ พิมลรัตนกานต์ (2555) ได้สรุปว่า การออม หมายถึง จำนวนเงินที่บุคคลยอมเสียสละในส่วนที่สามารถนำไปใช้จ่ายได้ทันทีในปัจจุบัน แต่บุคคลเลือกที่จะนำเงินไปเก็บไว้ใช้ในอนาคตแทน โดยอาจมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้จ่ายในยามเกษียณอายุ หรือเมื่อยามมีเหตุฉุกเฉิน เช่น เจ็บป่วย ตกงาน หรือประสบอุบัติเหตุ เป็นต้น

สุวรรณมา จิงธีรพานิช (2557) ได้สรุปว่า การออม หมายถึง การเก็บรายได้ส่วนหนึ่งที่ไม่ได้ใช้จ่ายเพื่อการบริโภคไว้เพื่อการใช้จ่ายต่าง ๆ ในอนาคตในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การฝากธนาคาร การถือเป็นเงินสด เป็นต้น

Keynes (1963) ได้สรุปว่า การออม หมายถึง การนำส่วนที่เหลือจากการอุปโภคบริโภคหรือการออมไปลงทุนในระบบเศรษฐกิจแล้วผลผลิตจะเพิ่มขึ้น ส่งผลให้เกิดการจ้างงานรายได้และความเจริญเติบโตในเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น

จากความหมายของการออมที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปความหมายของ การออม หมายถึง การสะสมรายได้ในส่วนที่ไม่ได้นำมาใช้จ่ายในการดำเนินชีวิตนำมาเก็บไว้เพื่อใช้จ่ายในอนาคต ซึ่งอาจจะนำไปฝากธนาคาร การเลือกซื้อหลักทรัพย์ประเภทต่าง ๆ หรือเก็บไว้ในรูปแบบของเงินสด โดยอาจมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้จ่ายในยามเกษียณอายุหรือเมื่อมีเหตุฉุกเฉินเกิดขึ้น

ศุภวรรณ มณีพันธุ์วงศ์ (2552) ได้อธิบายถึงองค์ประกอบของการออมเงินไว้ 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1) รูปแบบการออม คือ รูปแบบการออมประกอบด้วย 3 รูปแบบ

(1) การออมในรูปแบบของสินทรัพย์ถาวร เช่น ที่ดิน อาคารและสิ่งปลูกสร้างหรือที่อยู่อาศัย มีไว้เพื่อความจำเป็นในการสร้างหลักประกันในอนาคต เพื่อป้องกันความเสี่ยงทางการเงินและทำให้มีความมั่นคงในอนาคต

(2) การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงิน เช่น เงินสดในมือ เงินฝากธนาคาร ตัวเงินคลัง พันธบัตรรัฐบาล ทองคำ เป็นต้น จะมีสภาพคล่องสูงสามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้เร็วและมีความเสี่ยงทางการเงินต่ำ

(3) การออมเงินฝากที่สถาบันทางการเงินต่าง ๆ เป็นการออมที่มีบทบาทสำคัญมากที่สุด เช่น ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารออมสิน บริษัทเงินทุน บริษัทประกันชีวิต สหกรณ์ออมทรัพย์ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เงินฝากสหกรณ์ เป็นต้น

2) วัตถุประสงค์ในการออม คือ การออมเงินไว้สำหรับอนาคตเพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ เช่น เก็บไว้เป็นมรดกเก็บไว้ใช้จ่ายยามเจ็บป่วยหรือชรา การออมไว้ใช้ในยามฉุกเฉิน ด้านการศึกษาของบุตรหลาน การออมเงินเพื่อการสร้างหลักประกันชีวิตและความมั่นคงทางการเงิน เป็นต้น

3) อัตราการออม คือ เป้าหมายการออมเงินเพื่อนำเงินที่ได้จากการออมไปใช้ในอนาคต เช่น การกำหนดจำนวนเงินออม การออมเงินอย่างสม่ำเสมอ การแบ่งสัดส่วนของเงินเพื่อเก็บออม การควบคุมค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เป็นต้น

4) แนวโน้มการออมในอนาคต คือ การกำหนดเป้าหมายจำนวนเงินที่คาดว่าจะเก็บออมในอนาคตอาจจะเพิ่มขึ้นจากปัจจุบันหรือลดลง ในรูปแบบของเงินสด เงินฝากธนาคาร หรือสินทรัพย์ทางการเงิน เช่น พันธบัตรรัฐบาล หุ้นกู้ ทองคำ เป็นต้น และสินทรัพย์ถาวร เช่น ที่ดิน อาคารสิ่งปลูกสร้างหรือที่อยู่อาศัย

6.3 ความหมายของความมั่งคั่งทางการเงิน

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสาร แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความมั่งคั่งทางการเงิน ซึ่งได้มีนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญหลายท่านได้ให้คำนิยามไว้ ดังนี้

กฤษฏา เสกตระกูล (2553) ได้สรุปว่า ความมั่งคั่งทางการเงิน หมายถึง ขนาดของสินทรัพย์สุทธิของบุคคล ซึ่งมาจากสินทรัพย์รวมของบุคคลหักออกด้วยหนี้สินของบุคคล ดังนั้น การบริหารความมั่งคั่งของบุคคล จึงหมายถึง กระบวนการจัดการให้เกิดความมั่งคั่งอย่างยั่งยืนของสินทรัพย์สุทธิ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการเงินสำหรับตนเองตามระยะเวลาต่าง ๆ

รัชนิกร วงศ์จันทร์ (2555) ได้สรุปว่า ความมั่งคั่งทางการเงิน หมายถึง การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินส่วนบุคคล การจัดทำดุลส่วนบุคคลและงบกระแสเงินสดส่วนบุคคล ทำให้ทราบถึงระดับสินทรัพย์ หนี้สิน ความมั่งคั่งสุทธิ และความสามารถในการหารายได้ ตลอดจนการควบคุมค่าใช้จ่ายของแต่ละบุคคล จึงจำเป็นต้องอาศัยอัตราส่วนทางการเงิน ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้ (1) ด้านสภาพคล่อง (2) ด้านหนี้สิน และ (3) ด้านเงินออม

Mishkin and Stanley (1998, p. 73) ได้สรุปว่า ความมั่งคั่งทางการเงิน หมายถึง ผลรวมของทรัพย์สินทั้งหมดที่บุคคลนั้นเป็นเจ้าของหากการถือสินทรัพย์นั้น ๆ ส่งผลให้ได้รับผลกำไรหรือมีมูลค่าของสินทรัพย์เพิ่มขึ้น จะส่งผลให้ความมั่งคั่งเพิ่มขึ้นไปด้วยเช่นกัน จึงทำให้เกิดความต้องการถือสินทรัพย์มากขึ้น หรืออีกนัยหนึ่งคือ เมื่อกำหนดให้สิ่งอื่น ๆ คงที่การเพิ่มขึ้นของความมั่งคั่งจะส่งผลให้ปริมาณความต้องการถือสินทรัพย์เพิ่มขึ้นตามไปด้วย

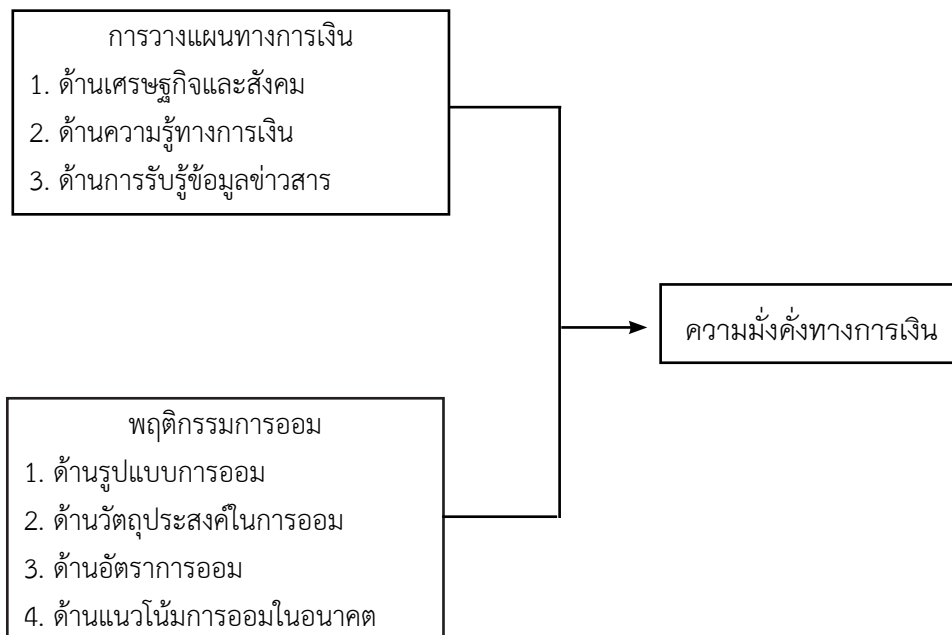

จากความหมายของความมั่งคั่งทางการเงินที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปความหมายของความมั่งคั่งทางการเงิน หมายถึง กระบวนการบริหารทรัพย์สินของบุคคลที่เป็นเจ้าของ เพื่อให้เกิดสภาพคล่องทางการเงิน การบริหารหนี้สินอย่างชาญฉลาดเพื่อความมั่งคั่งทางการเงินและอิสรภาพทางการเงิน

รชนีกร วงศ์จันทร์ (2555) ได้สรุปองค์ประกอบของความมั่งคั่งทางการเงินไว้ 3 องค์ประกอบ ดังนี้

- 1) การวิเคราะห์สภาพคล่องเป็นการวิเคราะห์ความสามารถในการจัดหาเงินสดเพื่อนำมาใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน และสำรองไว้เพื่อเหตุฉุกเฉิน โดยพิจารณาจากเงินออมและสินทรัพย์สภาพคล่องที่บุคคลเป็นเจ้าของ หากมีเงินออมหรือสินทรัพย์ที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้เร็ว จะทำให้บุคคลมีสภาพคล่องมากขึ้น
- 2) การวิเคราะห์ด้านหนี้สิน อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์อัตราส่วนนี้ควรมีค่าน้อยกว่าร้อยละ 50 โดยจะถือว่าบุคคลมีหนี้สินในปริมาณที่เหมาะสม แต่หากอัตราส่วนนี้มีค่าสูงกว่าร้อยละ 50 จะถือว่าปริมาณหนี้สินไม่เหมาะสม
- 3) การวิเคราะห์ด้านเงินออม แสดงถึงสัดส่วนของเงินออมที่บุคคลได้กันไว้จากรายได้เพื่อการอุปโภคบริโภคหรือเพื่อการใช้จ่ายในอนาคตรวมถึงเป็นเงินทุนสำรองไว้ใช้ในยามเกษียณอายุ ซึ่งอัตราส่วนนี้ควรมีค่ามากกว่าร้อยละ 10 ของรายได้รวม จึงจะถือว่ามีการออมในปริมาณที่เหมาะสม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

7. วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เกษตรกรกลุ่มผู้เลี้ยงโคนม จังหวัดสระบุรี จำนวน 5,478 ราย และกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน จากสูตรการคำนวณของ คณิต ไข่มุกด์ (2546) ทำการหาจำนวนประชากรที่ต้องการสุ่มตัวอย่าง กำหนดระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 342 ราย

7.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎีและเอกสารต่าง ๆ แบ่งออกเป็น 5 ส่วน คือ

7.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

7.1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน จำนวน 14 ข้อ

7.1.3 พฤติกรรมการออม จำนวน 18 ข้อ

7.1.4 ความมั่งคั่งทางการเงิน จำนวน 8 ข้อ

7.1.5 ข้อเสนอแนะ

7.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ผลการทดสอบพบว่า ค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item Objective Congruence) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ผ่านเกณฑ์ 0.50 แสดงว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของการวิจัยสามารถนำไปใช้เก็บข้อมูลได้ (ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน, 2551)

การทดสอบหาความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถาม โดยการนำแบบสอบถามทำการทดสอบกับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง (try-out) จำนวน 30 ชุด ผลจากการคำนวณมีค่าตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป (บุญใจ ศรีสถิตยรรณการ, 2553) และแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค อยู่ระหว่าง 0.714 - 0.872 ผลรวมทั้งหมดเท่ากับ 0.880

7.3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

7.3.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

7.3.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบใช้การวิเคราะห์หาค่าสหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation) และหาความสัมพันธ์พหุเชิงเส้น (Multicollinearity) กำหนดค่า (Variance Inflation Factor = VIF) โดยการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression)

8. ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องอิทธิพลการวางแผนทางการเงินและพฤติกรรมการออมต่อความมั่งคั่งทางการเงิน ของเกษตรกรกลุ่มผู้เลี้ยง โคนม จังหวัดสระบุรี พบว่า

8.1 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 196 ราย คิดเป็นร้อยละ 57.30 มีอายุระหว่าง 36-45 ปี จำนวน 191 ราย คิดเป็นร้อยละ 55.80 ระดับการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 153 ราย คิดเป็นร้อยละ 44.70 มีสถานภาพสมรสหรืออยู่ด้วยกัน จำนวน 200 ราย คิดเป็นร้อยละ 58.50 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวระหว่าง 3-4 คน จำนวน 191 ราย คิดเป็นร้อยละ 55.80 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 100,001-200,000 บาท จำนวน 135 ราย คิดเป็นร้อยละ 39.50 มีค่าใช้จ่ายในการประกอบอาชีพเฉลี่ยต่อเดือน 100,001-150,000 บาท จำนวน 116 ราย คิดเป็นร้อยละ 33.90 มีค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 50,000 บาทจำนวน 253 ราย คิดเป็นร้อยละ 74.00 มีสินทรัพย์สภาพคล่องเฉลี่ยระหว่าง 100,001-200,000 บาท จำนวน 174 ราย คิดเป็นร้อยละ 50.90 มีหนี้สินเฉลี่ยต่อเดือน 10,001-20,000 บาท จำนวน 190 ราย คิดเป็นร้อยละ 55.60 มีการออมเงินเฉลี่ยต่อเดือน 3,000-6,000 บาท จำนวน 135 ราย คิดเป็นร้อยละ 39.50 และมีการเลือกใช้บริการธนาคารทหารไทยธนชาติ จำนวน 186 ครั้ง ที่เลือก คิดเป็นร้อยละ 20.00

8.2 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$, $SD = 0.57$) เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย พบว่า ด้านเศรษฐกิจและสังคมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, $SD = 0.54$) รองลงมาได้แก่ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, $SD = 0.58$) และด้านความรู้ทางการเงิน ($\bar{X} = 3.89$, $SD = 0.58$) ตามลำดับ

8.3 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมกรออมโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$, $SD = 0.56$) เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อยพบว่าด้านวัตถุประสงค์ในการออมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.91$, $SD = 0.47$) รองลงมาได้แก่ ด้านรูปแบบการออมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$, $SD = 0.70$) และด้านอัตราการออมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$, $SD = 0.61$) ตามลำดับ

8.4 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความมั่งคั่งทางการเงินโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$, $SD = 0.60$) เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อยพบว่าด้านหนี้สินมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$, $SD = 0.57$) รองลงมา ได้แก่ ด้านสภาพคล่องมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$, $SD = 0.62$) ตามลำดับ

8.5 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนทางการเงินและพฤติกรรมกรออมต่อความมั่งคั่งทางการเงินของเกษตรกรกลุ่มผู้เลี้ยงโคนม จังหวัดสระบุรี เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในเบื้องต้นและเพื่อหาค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรสองตัวที่เป็นอิสระต่อกัน โดยมีผลการวิเคราะห์ ดังตาราง 1

ตาราง 1

ผลการพิจารณาข้อตกลงเบื้องต้นด้วยการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

	X_{11}	X_{12}	X_{13}	X_{21}	X_{22}	X_{23}	X_{24}	Y	VIF
X_{11}	1								2.069
X_{12}	.654**	1							2.359
X_{13}	.597**	.640**	1						3.000
X_{21}	.542**	.598**	.562**	1					2.047
X_{22}	.597**	.609**	.784**	.663**	1				4.833
X_{23}	.570**	.600**	.567**	.619**	.619**	1			2.231
X_{24}	.450**	.469**	.551**	.485**	.485**	.525**	1		2.272
Y	.690**	.698**	.697**	.633**	.700**	.658**	.686**	1	

จากตาราง 1 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์การวางแผนทางการเงิน พฤติกรรมกรออม และความมั่งคั่งทางการเงิน มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวก อยู่ระหว่าง 0.633 – 0.700 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยค่า VIF ไม่ควรเกิน 10 จึงไม่มีปัญหา Multi Collinearity ซึ่งแบบสอบถามในการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีค่า VIF อยู่ระหว่าง 2.047 - 4.833 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 จึงถือว่าตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กัน (ผ่องศรี เกียรติเลิศสนา, 2553)

ตาราง 2

ผลการวิเคราะห์การถดถอย

ตัวแปรอิสระ	ความมั่งคั่งทางการเงิน				
	B	SD	T	P-value	
ค่าคงที่ (constant)	- 1.018	0.555	- 2.380	0.018	
การวางแผนทางการเงิน					
ด้านเศรษฐกิจและสังคม (X ₁₁)	0.217	0.542	0.212	5.396	0.000**
ด้านความรู้ทางการเงิน (X ₁₂)	0.177	0.582	0.185	4.416	0.000**
ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร (X ₁₃)	0.241	0.579	0.251	5.313	0.000**
พฤติกรรมการออม					
ด้านรูปแบบการออม (X ₂₁)	0.079	0.700	0.100	2.565	0.011*
ด้านวัตถุประสงค์ในการออม (X ₂₂)	0.140	0.473	0.119	1.988	0.048*
ด้านอัตราการออม (X ₂₃)	0.113	0.605	0.124	3.032	0.003**
ด้านแนวโน้มการออมในอนาคต (X ₂₄)	0.415	0.455	0.341	8.272	0.000**
= 0.751 = 0.745					

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01, *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 ผลการพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของอิทธิพลของตัวแปรการวางแผนทางการเงิน สรุปได้สมการถดถอยเชิงพหุแบบมาตรฐาน = .341Z(X24) +.251Z(X13) +.212Z(X11) +.185Z(X12) +.124Z(X23) +.119Z(X22) +.100Z(X21)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าการวางแผนทางการเงิน ด้านเศรษฐกิจและสังคม ด้านความรู้ทางการเงิน ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ตัวแปรพฤติกรรมการออม ด้านรูปแบบการออม ด้านวัตถุประสงค์ในการออม ด้านอัตราการออม และด้านแนวโน้มการออมในอนาคต สามารถร่วมกันพยากรณ์ความมั่งคั่งทางการเงิน เท่ากับร้อยละ 74.50 (AdjR2 = .745)

9. อภิปรายผล

จากการศึกษา การวางแผนทางการเงินและพฤติกรรมการออมมีอิทธิพลต่อความมั่งคั่งทางการเงิน ของเกษตรกรกลุ่มผู้เลี้ยงโคนม จังหวัดสระบุรี โดยสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

9.1 การวางแผนทางการเงิน ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ด้านเศรษฐกิจและสังคม และด้านความรู้ทางการเงิน มีอิทธิพลทางบวกต่อความมั่งคั่งทางการเงิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐมน เพิ่มสุข (2562) ศึกษาเรื่อง *ทักษะทางการเงินที่ส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงินของกลุ่มวิชาชีพครูในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล* และชิตชนก เลิศกุลธรรม (2562) ศึกษาเรื่อง *พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อความมั่งคั่งในชีวิตหลังเกษียณ กรณีศึกษา กลุ่มคนที่มีอายุระหว่าง 22 – 39 ปี (กลุ่ม Generation Y) ในเขตกรุงเทพมหานคร*

9.2 พฤติกรรมการออม ด้านแนวโน้มการออมในอนาคต ด้านวัตถุประสงค์ในการออม ด้านอัตราการออม และด้านรูปแบบการออม มีอิทธิพลทางบวกต่อความมั่งคั่งทางการเงิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนงนาฏ สุภกิจวณิชกุล (2558) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการออมและการบริหารการเงินก่อนเกษียณอายุ กรณีศึกษาบุคลากรมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม และ Annamaria (1998) ศึกษาพฤติกรรมการออมไว้ในยามฉุกเฉินในสหรัฐอเมริกา โดยใช้ข้อมูลจาก Health and Retirement Study (HRS) ที่พบว่า ความไม่แน่นอนของรูปแบบการออมมีผลกระทบต่อการสะสมความมั่งคั่งเพียงเล็กน้อย

10. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

การศึกษาอิทธิพลของการวางแผนทางการเงินและพฤติกรรมการออมต่อความมั่งคั่งทางการเงินของเกษตรกรกลุ่มผู้เลี้ยงโคนม จังหวัดสระบุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ได้ ดังนี้

10.1 จากการศึกษาพบว่า การวางแผนทางการเงินมีอิทธิพลทางบวกต่อความมั่งคั่งทางการเงินของเกษตรกรกลุ่มผู้เลี้ยงโคนม จังหวัดสระบุรี ดังนั้น เกษตรกรควรมีการติดตามรับฟังข้อมูลข่าวสารทางการเงินและแนวคิดต่าง ๆ การติดตามข้อมูลทางเศรษฐกิจด้านการค้าและการลงทุนอย่างสม่ำเสมอ แล้วนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับลักษณะครอบครัวของตนเองควรมีการวางแผนในการชำระหนี้สินในแต่ละเดือนให้ตรงตามเวลาที่กำหนดเพื่อลดค่าใช้จ่ายที่อาจจะเกิดขึ้นจากการผิดนัดชำระหนี้ เช่น ค่าปรับในการติดตามทวงถาม เป็นต้น และควรมีการพิจารณาไตร่ตรองอย่างถี่ถ้วนก่อนการตัดสินใจใช้จ่ายภายในครอบครัว/ธุรกิจซึ่งจะช่วยให้การวางแผนทางการเงินมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

10.2 จากการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการออมมีอิทธิพลทางบวกต่อความมั่งคั่งทางการเงินของเกษตรกรกลุ่มผู้เลี้ยงโคนม จังหวัดสระบุรี ดังนั้น เพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มในอนาคตเกษตรกรควรมีการเก็บออมในรูปแบบของการลงทุนในประเภทต่าง ๆ เพิ่มขึ้น เช่น การลงทุนในพันธบัตรรัฐบาล หุ้นกู้ ทองคำ เป็นต้น มีการเก็บออมเงินเพื่อเป็นหลักประกันในชีวิตและเป็นการสร้างความมั่นคงทางการเงินให้แก่ครอบครัว/ธุรกิจ มีการวางแผนในการเก็บออมเงินในจำนวนที่แน่นอนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนสำรองในการดำรงชีวิต และควรมีการเก็บออมเงินในรูปแบบของการฝากเงินไว้กับทางสถาบันการเงินต่าง ๆ มากกว่าการที่จะเลือกเก็บออมเงินส่วนตัวเอง เนื่องจากการเลือกฝากเงินไว้กับทางสถาบันการเงินจะมีความปลอดภัยมากกว่า เพื่อเป็นการกระจายความเสี่ยงทางการเงินและเป็นการสร้างสภาพคล่องทางการเงินให้แก่ครอบครัว/ธุรกิจได้ในอนาคต

11. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

11.1 การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาเฉพาะเกษตรกรกลุ่มผู้เลี้ยงโคนม จังหวัดสระบุรี เท่านั้น เป็นงานวิจัยในเชิงปริมาณเพื่อศึกษาภาพรวมของการวางแผนทางการเงินและพฤติกรรมการออมที่มีอิทธิพลต่อความมั่งคั่งทางการเงิน เพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึกนั้น ควรจะมีการกระจายพื้นที่ของผู้ตอบแบบสอบถามในจังหวัดหรือภูมิภาคอื่น ๆ ในประเทศไทยด้วย เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่หลากหลายและสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางที่จะสร้างความมั่งคั่งทางการเงินของเกษตรกรมากยิ่งขึ้น

11.2 การวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะการวิเคราะห์การถดถอย (multiple regression analysis) เท่านั้น สำหรับผู้ที่สนใจดำเนินการวิจัยในอนาคต ควรศึกษาการวิจัยแบบสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แอบแฝงอยู่ในจิตใจของผู้รับการสัมภาษณ์หรือการเปรียบเทียบ เช่น การเปรียบเทียบพฤติกรรมการออมของเกษตรกรในแต่ละภูมิภาคในประเทศไทยที่ส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงินเพื่อใช้เปรียบเทียบถึงวิธีการสร้างความมั่งคั่งทางการเงินที่เพิ่มขึ้นและทำให้ได้ข้อมูลของพฤติกรรมการออมที่หลากหลายมากขึ้น

11.3 การวิจัยครั้งนี้ศึกษาการวางแผนทางการเงินและพฤติกรรมการออมต่อความมั่งคั่งทางการเงินในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาตัวแปรอื่น ๆ เช่น ทักษะคิดทางการเงิน ทักษะทางการเงิน และพฤติกรรมในการจัดการทางการเงินที่ส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงินของเกษตรกรกลุ่มผู้เลี้ยงโคนม

เอกสารอ้างอิง

- กฤษฏา เสกตระกูล. (2553). การวางแผนการเงินส่วนบุคคล เมื่อประชาชนมั่งคั่ง ประเทศก็มั่งคั่ง. *วารสารสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ*, 1(1), 54-63.
- คณิต ไช่มุกด์. (2546). *สถิติพื้นฐาน*. นครราชสีมา: สำนักงานพิมพ์น้ำฝน.
- ชิตชนก เลิศกุลธรรม. (2562). พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อความมั่นคงในชีวิตหลังเกษียณ กรณีศึกษากลุ่มคนที่มีอายุระหว่าง 22 - 39 ปี (กลุ่ม Generation Y) ในเขตกรุงเทพมหานคร. การศึกษาค้นคว้าอิสระเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ณัฐมน เพิ่มสุข. (2562). ทักษะทางการเงินที่ส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงินของกลุ่มวิชาชีพครูในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. การศึกษาค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน. (2551). *การประยุกต์ใช้ SPSS วิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กภาพสินธุ์: ประสานการพิมพ์.
- บุญใจ ศรีสถิตยรรณการ. (2553). *ระเบียบการวิจัย: แนวทางการปฏิบัติสู่ความสำเร็จ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: ยู แอนด์ ไอ อินเทอร์เน็ตเดีย.
- ผ่องศรี เกียรติเลิศสถา. (2553). *การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย*. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา, วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์.
- พจนา วัฒนเพ็ญ. (2551). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การผลิตน้ำมันดิบและการนำเข้าผลิตภัณฑ์นมของประเทศไทย. ภาคนิพนธ์เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- รัชนิกร วงศ์จันทร์. (2555). *การบริหารการเงินส่วนบุคคล*. กรุงเทพฯ: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2553). *หลักสูตรวางแผนการเงิน ชุดที่ 4 การวางแผนเพื่อวัยเกษียณอายุ*. กรุงเทพฯ: ฝ่ายศูนย์การเรียนรู้.
- สุขใจ น้ำผุด และอนุชานาฏ เจริญจิตรกรรม. (2551). *กลยุทธ์การบริหารการเงินบุคคล*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุดารัตน์ พิมพ์รัตนกานต์. (2555). *การเงินส่วนบุคคล*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- สมชัย จิตสุชน และคณะ. (2551). *การศึกษาหนี้สินและพฤติกรรมการออม (ระยะที่หนึ่ง) ภายใต้โครงการพัฒนาเครื่องมือนโยบายเศรษฐกิจมหภาค*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สุวรรณ จีง อี ร พ า นิ ช . (2 5 5 7) . ส า ร นี พ น ธ์ , ม ห า วิ ท ย า ลั ย ธรรมศาสตร์.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2559). *สถิติข้อมูลการออม*. ค้นเมื่อ 21 กันยายน 2564, จาก <http://www.nso.go.th/sites>
- อนงนาฏ ศุภกิจวนิชกุล. (2558). *พฤติกรรมการออมและการบริหารการเงินก่อนเกษียณอายุ กรณีศึกษาบุคลากรมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม*. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อาร์นต์ พัฒนโนทัย. (2551). *งานวิจัยพื้นฐานฐานรากของการพัฒนาประเทศตามปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง เล่ม 2*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

- Keynes, J. M. (1963). *The general theory of employment. Interest and Money*. New York: Harcourt Brace Jovanovich.
- Cheng, L. (2009). The determination of optimal capital structure: The effect of firm and industry debt ratios on market value. *Journal of Financial and Strategic*, 7(3), 1-14.
- Annamaria, L. (1998). On the importance of the precautionary saving motive. *Journal of The American & Economic Review*, 88(2), 449-453.
- Mishkin, F. S., & Stanley, G. E. (1998). *Financial markets and institutions* (2nd ed.). United States of America: Addison Wesley Longman.